

Κυριακή των Πατέρων της Δ' εν Χαλκηδόνι Οικουμενικής Συνόδου

/ Γνώμες

• Πρωτοπρεσβυτέρου Μαρίνου Κωνσταντίνου

Μελετώντας τις ευαγγελικές και αποστολικές περικοπές που όρισε η Εκκλησία να διαβάζονται κάθε Κυριακή, αλλά και κάθε γιορτή, ανακαλύπτει κανείς τέτοια αρμονία μεταξύ τους, ώστε να καταλήγει στο συμπέρασμα ότι πίσω από τους Πατέρες που τα όρισαν βρίσκεται το ίδιο το Άγιο Πνεύμα, ο Θεός.

Έτσι και στη σημερινή Κυριακή, που γιορτάζουμε τους Αγίους Πατέρες της Δ' Οικουμενικής Συνόδου, διαπιστώνουμε αυτή την αρμονία μεταξύ ευαγγελικού και αποστολικού αναγνώσματος με την τιμή προς τους Πατέρες της πιο πάνω Συνόδου.

Κοιτάζοντας το αποστολικό ανάγνωσμα, που είναι παρμένο από την προς Τίτον Επιστολή του Αποστόλου Παύλου, ακούμε τον Απόστολο να αναφέρεται στους «πεπιστευκότες τῷ Θεῷ» (Τίτ.3,8,) που δεν είναι άλλοι από τους Πατέρες της Εκκλησίας, Επισκόπους, Πρεσβυτέρους και Διακόνους. Και να τονίζει ότι αυτοί πρέπει να φροντίζουν για τα καλά έργα. Τονίζει, δηλαδή, την ευθύνη γι' αυτή την διακονία, ώστε να ωφελείται ο λαός.

Στη συνέχεια, επισημαίνει την ανάγκη της καθαρής πίστης και της προσοχής των χριστιανών από ανώφελες συζητήσεις που μπορεί να οδηγήσουν στην πλάνη. Μάλιστα, προτρέπει τους χριστιανούς να αποφεύγουν να μεταστρέψουν στην πίστη έναν αιρετικό (π.χ. μάρτυρα του Ιεχωβά), αν αυτός επιμένει στην πλάνη του. Αυτό έκαναν οι Πατέρες της Δ΄ Οικουμενικής Συνόδου, αλλά και όλοι οι Πατέρες των προηγούμενων Συνόδων. Ξεκαθάρισαν την πίστη από την πλάνη, κάθε φορά που αναφύοταν ένα πρόβλημα στην Εκκλησία. Η Δ΄ Οικουμενική Σύνοδος αντιμετώπισε την αίρεση του Μονοφυτισμού και τον ιδρυτή της, Ευτυχή, που έλεγε ότι η Θεία Φύση του Χριστού, απορρόφησε την ανθρώπινη. Ταυτόχρονα, η Σύνοδος εξέφρασε την ορθόδοξη πίστη, ότι, δηλαδή, στον Χριστό υπάρχουν ασύγχυτα και οι δύο φύσεις, θεία και ανθρώπινη.

Στο ευαγγέλιο της Κυριακής αυτής, που είναι συνέχεια της επί του Όρους ομιλίας, ο Κύριος απευθυνόμενος στον λαό τονίζει ότι Αυτός είναι το φως του κόσμου. Πολύ μεγάλος λόγος με βαριά ευθύνη. Την ευθύνη να είναι κάποιος φως, δηλαδή φωτεινός, μέσα σ' ένα κόσμο που επικρατεί πνευματικό σκοτάδι. Για να μπορέσει να το καταφέρει κάποιος, θα πρέπει να είναι συνδεδεμένος με την πηγή του φωτός, τον Θεό. Διαφορετικά, δεν μπορεί να διατηρήσει τη φωτεινότητα της ψυχής του, μέσα στην πνευματική μαυρίλα του κόσμου τούτου. Μετάνοια, επιστροφή, θεία κοινωνία, είναι τα κλειδιά για να διατηρηθεί το φως του Χριστού αναμμένο μέσα μας.

Ο χριστιανός, που είναι φως, συγκρίνεται από τον Κύριο με την πόλη που είναι πάνω σε ψηλό βουνό και φαίνεται από μακριά, όπως και με το λυχνάρι που φέγγει μέσα στο σπίτι. Το φως του χριστιανού, όταν ανάβει μέσα του, φωτίζει εκτός απ' αυτόν και όλα όσα βρίσκονται γύρω του. Την οικογένειά του, τους φίλους του, την κοινωνία ολόκληρη. Τόσο μεγάλη είναι, λοιπόν, η σημασία να είμαστε εμείς οι χριστιανοί φωτισμένοι. Με την τήρηση των εντολών του Θεού, γινόμαστε παράδειγμα προς μίμηση και για τους γύρω μας. Κι ας μη λέμε πολλά λόγια. Η ζωή μας, όταν είναι Χριστομίμητη, αρκεί για να βοηθήσει και άλλους να πλησιάσουν τον Θεό.

Σκοπός της πνευματικής αυτής ζωής θα πρέπει να είναι η δόξα του Θεού. Γι' αυτό και ο Κύριος, προτρέποντας τους ανθρώπους να κάνουν έργα φωτός, τους εξηγά ότι δεν θα τα κάνουν για δόξα δική τους, αλλά για να δουν οι άλλοι τα καλά έργα των χριστιανών και να δοξάσουν τον Θεό Πατέρα τους. Αυτό το φως δεν θα πρέπει να είναι σε απόσταση από τον λόγο του Θεού. Χωρίς τήρηση των εντολών Του, δεν μπορεί κάποιος να γίνει φως. Θα μας πει στο κατά Ιωάννη 14,15 ότι «Ἐὰν ἀγαπᾷτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσατε». Άρα, χωρίς να τηρούμε τις εντολές Του, δεν μπορούμε να γίνουμε όμοιοι Του. Εάν λέμε ότι Τον αγαπούμε χωρίς να τηρούμε τις

εντολές Του, λέμε ψέματα κατά το Ιωαν. 2,4 «ὁ λέγων, ἔγνωκα αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστί».

Και για να επανέλθουμε στους Πατέρες που αναφέραμε στην αρχή, θα πει πιο κάτω ο Κύριος ὅτι, ἐκεῖνος που θα τηρήσει τις ἐντολές και θα διδάξει και ἄλλους, αὐτός θα ονομασθεῖ μέγας στη βασιλεία των ουρανῶν. Αὐτό ἔκαναν οι Πατέρες της Εκκλησίας. Και ἔπραξαν και δίδαξαν. Γι' αὐτό η Εκκλησία τους ονόμασε «Μεγάλους», ἐπειδὴ ἀκριβῶς ἔκαναν πράξη τον λόγο του Θεοῦ και με τον φωτισμό του Ἁγίου Πνεύματος δίδαξαν την ὀρθή πίστη, την ὀρθοδοξία. Γι' αὐτό η Εκκλησία τούς οφείλει πολλά. Και πιο πολύ, οφείλουμε να τους μιμηθούμε.

Γνωρίζοντας, λοιπόν, πού βρίσκεται το ἀληθινό φως, το φως που σώζει τον ἄνθρωπο και τον καθιστά πολίτη της Βασιλείας του Θεοῦ, ας φροντίζουμε να ἀνανεώνουμε αὐτό το φως μέσα μας. Με τα ἔργα μας, τις σκέψεις μας, τις προσευχές μας. Ας προσέχουμε, η φλόγα αὐτή του φωτός της πίστες να διατηρεῖται ἀσβεστη, ὅπως τη διατήρησαν οι ἅγιοι Πατέρες μας. Αὐτή θα μας κρατήσει ζωντανούς μέσα στον κυκεῶνα της φουρτουνιασμένης ζωῆς μας.